

Eksamen MAT 1110, 4. juni 2021

Oppgave 1 (16 poeng)

- a) En alternerende rekke $\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n a_n$ der $a_n \geq 0$ for alle $n \geq 0$ konvergerer dersom to krav til leddene a_n er oppfylt. Hvilke to krav dreier det seg om? (2 poeng)
- b) Forklar hva vi mener med at en rekke er betinget konvergent og gi et eksempel på en betinget konvergent rekke som ikke konvergerer absolutt. (3 poeng)
- c) Hva er konvergensradien til rekka $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ der $a_1 = x$ og $a_{n+1} = -\frac{n+1}{n} \frac{x}{k} a_n$ for $n \geq 1$ (5 poeng)?
- d) Vis at

$$\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{nx^n}{2^{n-1}} = -\frac{4x}{(2+x)^2}$$

i rekkas konvergensområde. (6 poeng)

Oppgave 2 (14 poeng)

- a) La A være et lukket og begrenset område i $\mathbb{R}^2$, og la $f : A \rightarrow \mathbb{R}$ være en kontinuerlig funksjon på A , som er deriverbar på det indre av A . I følge ekstremalverdisetningen vil funksjonen ha et maksimumspunkt og et minimumspunkt i A . Forklar hvordan vi går fram for å finne disse ekstremalpunktene. (4 poeng)
- b) Vi har gitt en funksjon $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ med at stasjonært punkt $\mathbf{a} \in \mathbb{R}^2$. For å avgjøre hva slags punkt det stasjonære punktet er, regner vi ut Hesse-matrisen $Hf(\mathbf{a})$ i det stasjonære punktet. Vi finner at det karakteristiske polynomet til Hesse-matrisen er gitt ved $\chi(\lambda) = \lambda^2 - 3\lambda + 2$. Hva slags stasjonært punkt er $\mathbf{a}$? Begrunn svaret. (5 poeng)
- c) Et plan P i $\mathbb{R}^3$ er gitt ved $ax + by + cz = d$ hvor $a^2 + b^2 + c^2 = 1$. Bruk Lagranges multiplikator metode til å finne den minste avstanden fra origo til planet P ved å finne minimum for funksjonen $f(x, y, z) = x^2 + y^2 + z^2$ over P . (5 poeng)

Oppgave 3 (18 poeng)

La A være en 2×2 -matrise gitt ved

$$A = \begin{pmatrix} a & b \\ b & d \end{pmatrix}$$

der a , b og d er reelle tall.

- a) Finn egenverdiene til A uttrykt ved a , b og d , og forklar hvorfor egenverdiene må være reelle. (6 poeng)

b) La

$$\mathbf{F}(x, y) = \begin{pmatrix} \frac{1}{5} & \frac{4}{15} \\ \frac{4}{15} & -\frac{1}{5} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Regn ut egenverdiene til $\begin{pmatrix} \frac{1}{5} & \frac{4}{15} \\ \frac{4}{15} & -\frac{1}{5} \end{pmatrix}$ og finn en basis av egenvektorer. (3 poeng)

c) Forklar hva vi mener med at en funksjon er en kontraksjon og vis at funksjonen $\mathbf{F}$ i oppgave b) er en kontraksjon på $\mathbb{R}^2$. (5 poeng)

d) Siden $\mathbf{F}$ er en kontraksjon på $\mathbb{R}^2$ vet vi at følgen

$$\mathbf{z}_{n+1} = (x_{n+1}, y_{n+1}) = \mathbf{F}(x_n, y_n) = \mathbf{F}(\mathbf{z}_n)$$

konvergerer uavhengig av startpunkt $\mathbf{z}_0 = (x_0, y_0)$. Finn grenseverdien

$$\mathbf{z} = \lim_{n \rightarrow \infty} \mathbf{z}_n$$

(4 poeng)

Oppgave 4 (10 poeng)

La

$$\mathbf{F}(x, y) = (2xy + y^3 + g(x), x + x^2 + 3xy^2 + h(y))$$

være et vektorfelt på $\mathbb{R}^2$, der $g(x)$ er en vilkårlig deriverbar funksjon i x og $h(y)$ en vilkårlig deriverbar funksjon i y . La $\mathcal{C}$ være den plane kurven gitt i polarkoordinater ved $r(\theta) = 2\pi\theta - \theta^2$ hvor $0 \leq \theta \leq 2\pi$. Vi har $r(\theta) \geq 0$ for alle $\theta \in [0, 2\pi]$ og $r(0) = r(2\pi)$.

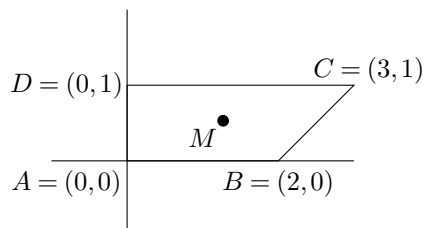
a) Vis at linjeintegralet av $\mathbf{F}$ langs med kurven $\mathcal{C}$ orientert mot venstre er

$$\oint_{\mathcal{C}} \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} = \frac{8}{15}\pi^5$$

(6 poeng)

b) Et vektorfelt $\mathbf{F} : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ er gitt som gradienten til en funksjon f , dvs. $\mathbf{F} = \nabla f$. Forklar hvordan vi kan bruke Greens teorem til å vise at integralet av $\mathbf{F}$ langs en lukket kurve som ikke skjærer seg selv er 0. (4 poeng)

Oppgave 5 (12 poeng)

- a) Et trapes $ABCD$ med hjørner $A = (0, 0)$, $B = (2, 0)$, $C = (3, 1)$ og $D = (0, 1)$ er gitt (se figur). Vis at massemiddepunktet M til trapeset har koordinater $(\frac{19}{15}, \frac{8}{15})$. (6 poeng)
- b) Over trapeset i oppgave a) setter vi opp et tak, dvs. en flate gitt ved funksjonen $f(x, y) = 1 + \frac{1}{4}x + \frac{1}{2}y$. Finn arealet av denne flaten over trapeset. (6 poeng)